

Aduersus eos, qui dicunt terrae motus a terrae inflatione fieri

Πρὸς τοὺς λέγοντας, ἀπὸ ἐμπνευματώσεως τῆς γῆς τοὺς σεισμοὺς γίνεσθαι

Εἶπατε ἡμῖν οἱ ἀπὸ καρδίας λαλοῦντες καὶ οὐκ ἐκ στόματος Κυρίου· ἐὰν ὑμῖν εἴπωμεν τὸ εἰρημένον ὑπὸ τοῦ Ψαλμωδοῦ, οὐ πιστεύετε; Λέγει γάρ· ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν. Καί· συνέσεισας τὴν γῆν καὶ συνετάραξας αὐτήν· ἴασαι τὰ συντρίμματα αὐτῆς, ὅτι ἐσαλεύθη. Ὁμοίως καὶ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ δικαίῳ Ἰώβ· φάσκει γάρ τὸ θεῖον λόγιον· ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων, οἱ δὲ στῦλοι αὐτῆς σαλεύονται· ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ καὶ οὐκ ἀνατέλλει, κατὰ δὲ ἄστρον κατασφραγίζει· ὁ ταυῦσας τὸν οὐρανὸν μόνος, καὶ περιπατῶν ὡς ἐπὶ ἐδάφους ἐπὶ θαλάσσης· ὁ ποιῶν Πλειάδα καὶ Ἑσπερον, Ἄρκτοῦρον καὶ ταμιεῖα νότου· ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. Καὶ πάλιν λέγει· ἐκτείνων βορρᾶν ἐπ' οὐδέν, κρεμάζων δὲ γῆν ἐπὶ οὐδενός· ὁ δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐρράγη νέφος ὑποκάτω αὐτοῦ. Ταῦτα ἀκούοντες, οὐ πιστεύετε, διότι ἐμπνευμάτῳται ὁ νοῦς ὑμῶν τῇ ἑλληνικῇ κραιπάλῃ· ὅθεν καὶ ληροῦντές φατε ὅτι ἐξ ἐμπνευματώσεως τῆς γῆς γίνονται οἱ σεισμοί, καὶ οὐκ ἐξ ἐπισκέψεως Κυρίου. Εἶπατε οὖν ἡμῖν τὸν τρόπον, πῶς σεισμοῦ γενομένου καὶ σαλευομένης τῆς μιᾶς ἀρούρας, ἐς τότε σαλευομένης, τῆς δὲ ἐτέρας μὴ σαλευομένης, οὐκ ἀποτέμενται ἢ σαλευομένη ἄρουρα τῆς μὴ σαλευομένης, ἀλλ' ὥσπερ κύμα θαλάσσης παρελθὸν μετὰ τὴν κίνησιν τοῦ κύματος πάλιν τὸ ὕδωρ ἐν τῷ αὐτῷ καθίσταται, οὕτω καὶ τῆς γῆς σαλευομένης τάξει κυμάτων μετὰ τὸν σεισμὸν ὡσαύτως καθίσταται ἡ γῆ. Εἶπατε δὲ ἡμῖν πάλιν τὸν τρόπον, πῶς σεισμοῦ γενομένου τὰ ὄρη τὰ πρὸς Ἀρμενίαν διεστώτα ἀπ' ἀλλήλων, συνέκρουσαν ἀλλήλοις, ὥστε ὡς πῦρ ἐξαφθῆναι καὶ καπνὸν πολὺν σφόδρα ἀνιέναι, ὡς ἀπὸ ἱκανοῦ διαστήματος τοῦτον ὄραθῆναι. Καὶ πάλιν διασταθέντα τὰ ὄρη ἔστη ἕκαστον ἐν τῇ ἰδίᾳ τάξει καὶ τῷ ἰδίῳ τόπῳ. Τίς οὖν ἀναγγελεῖ τοῦτον τὸν τρόπον; Πῶς δὲ πάλιν σεισμοῦ γενομένου ἐν ἐκστάσει γίνονται οἱ ἐν θαλάσσει πλέοντες, καὶ τῆς νηὸς πολλάκις ἐκατέρωθεν ὑπὸ κυμάτων τυπτομένης, οὐ λέλησται τούτους ὁ σεισμός; Τῶν γὰρ φατνωμάτων ἤτοι καταλεκτίων καὶ τῶν λοιπῶν σκευῶν τῶν ὄντων ἐν τῷ πλοίῳ παρὰ τὸ εἰθισμένον συγκρουόντων καὶ σαλευομένων, ἐν ἐκστάσει γίνονται οἱ πλωτῆρες τοῦ ἐπικειμένου σεισμοῦ. Ἀκούσατε οὖν καὶ σύνετε τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου λεχθέν, ἵνα τῆς ὄντως σοφίας καταξιωθῆτε· ἔφη γάρ· μηδεὶς ἐαυτὸν ἀπατάτω· ὁ θέλων ἐν ὑμῖν σοφὸς γενέσθαι ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστὶ. Γέγραπται γάρ· ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν· καί· Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μάταιοι. Ἀποθέμενοι οὖν τῆς ἑλληνικῆς ἀβελτηρίας τὴν ἄνοιαν, καὶ ὑπερθαυμάσαντες τὴν δυναστείαν τοῦ παντοκράτορος Θεοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, βοᾶτε μετὰ τοῦ Προφήτου· μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.